

Z A K O N

O UBLAŽAVANJU POSLEDICA ENERGETSKE KRIZE I RASTA TROŠKOVA ŽIVOTA POJEDINIM KATEGORIJAMA STANOVNIŠTVA KROZ JEDNOKRATNU FINANSIJSKU PODRŠKU I JEDNOKRATNU NOVČANU NAKNADU

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi za isplatu jednokratne finansijske podrške radi ublažavanja posledica energetske krize i rasta troškova života pojedinim kategorijama stanovništva (u daljem tekstu: jednokratna finansijska podrška), visina jednokratne finansijske podrške, kategorije stanovništva kojima se isplaćuje jednokratna finansijska podrška, način i postupak za isplatu jednokratne finansijske podrške, uslovi za isplatu jednokratne novčane naknade radi ublažavanja posledica energetske krize i rasta troškova života pojedinim kategorijama stanovništva (u daljem tekstu: jednokratna novčana naknada), visina jednokratne novčane naknade, sačinjavanje i vođenje Privremenog registra lica kojima se isplaćuje jednokratna novčana naknada (u daljem tekstu: Privremeni registar), kategorije stanovništva kojima se isplaćuje jednokratna novčana naknada, način i postupak za isplatu jednokratne novčane naknade, kao i druga pitanja koja su od značaja za dobijanje jednokratne finansijske podrške i jednokratne novčane naknade.

Član 2.

Jednokratna finansijska podrška, u skladu sa ovim zakonom, isplaćuje se licima koja pripadaju sledećim kategorijama stanovništva:

1) licima koja su ostvarila pravo na starosnu, prevremenu starosnu, invalidsku i porodičnu penziju, licima koja su ostvarila pravo po osnovu II i III kategorije invalidnosti, odnosno preostale radne sposobnosti u skladu sa čl. 223. i 225. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS”, br. 34/03, 64/04 – US, 84/04 – dr. zakon, 85/05, 101/05 – dr. zakon, 63/06 – US, 5/09, 107/09, 30/10 – dr. zakon, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14, 142/14, 73/18, 46/19 – US, 86/19, 62/21, 125/22, 138/22, 76/23 i 94/24), kao i invalidnoj deci – korisnicima privremene naknade kod Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje, a kojima se isplata vrši na teritoriji Republike Srbije i koja imaju pravo na isplatu penzije za mesec avgust 2026. godine (u daljem tekstu: korisnici prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja);

2) roditeljima, odnosno starateljima koji ostvaruju pravo na dečiji dodatak saglasno članu 26. Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom („Službeni glasnik RS”, br. 113/17, 50/18, 46/21 – US, 51/21 – US, 53/21 – US, 66/21, 130/21, 43/23 – US, 62/23, 11/24 – US i 79/24), sa prebivalištem na teritoriji Republike Srbije, koji se dana 25. avgusta 2026. godine nalaze u službenoj evidenciji organa javne uprave (u daljem tekstu: korisnici dečijeg dodatka);

3) licima koja su nosioci prava na novčanu socijalnu pomoć u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna zaštita, sa prebivalištem na teritoriji Republike Srbije, koja se dana 25. avgusta 2026. godine nalaze u službenoj evidenciji organa javne uprave (u daljem tekstu: nosioci prava na novčanu socijalnu pomoć);

4) licima koja ostvaruju pravo na borački dodatak saglasno članu 86. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i članova njihovih porodica

(„Službeni glasnik RS”, broj 18/20), sa prebivalištem na teritoriji Republike Srbije, a koja se dana 25. avgusta 2026. godine nalaze u jedinstvenoj matičnoj evidenciji korisnika boračko-invalidske zaštite (u daljem tekstu: korisnici boračkog dodatka);

5) licima iz čl. 5. i 6. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i članova njihovih porodica koja nisu obuhvaćena članom 8. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i članova njihovih porodica i koja ne ostvaruju prava iz tačke 4) ovog člana, a koja se dana 25. avgusta 2026. godine nalaze u jedinstvenoj matičnoj evidenciji korisnika boračko-invalidske zaštite (u daljem tekstu: borci).

Jednokratna novčana naknada isplaćuje se licima koja se prijave za uplatu jednokratne novčane naknade u skladu sa ovim zakonom, koja poseduju važeću ličnu kartu i koja na dan stupanja na snagu ovog zakona:

1) nemaju status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije („Službeni glasnik RS”, br. 123/07, 30/10, 115/14, 112/15 i 19/25);

2) imaju navršenih 18 godina života;

3) državljani su Republike Srbije;

4) imaju prebivalište na teritoriji Republike Srbije u skladu sa zakonom kojim se uređuju prebivalište i boravište građana.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, nosiocima prava na novčanu socijalnu pomoć, korisnicima novčane socijalne pomoći u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna zaštita i licima u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija koja ispunjavaju uslove iz stava 2. tač. 1)–4) ovog člana jednokratna novčana naknada isplaćuje se bez podnošenja prijave za isplatu jednokratne novčane naknade.

Lice u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija iz stava 3. ovog člana je, u smislu ovog zakona, fizičko lice nad kojim se na dan stupanja na snagu ovog zakona sprovodi mera pritvora, kazna zatvora ili druga krivična sankcija u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje krivičnih sankcija.

Član 3.

Jednokratna finansijska podrška predstavlja jednokratno novčano davanje koje se u skladu sa ovim zakonom isplaćuje korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, korisnicima dečijeg dodatka, nosiocima prava na novčanu socijalnu pomoć, korisnicima boračkog dodatka i borcima.

Korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja iz člana 2. stav 1. tačka 1) ovog zakona jednokratna finansijska podrška isplaćuje se u iznosu od:

1) 35.000,00 dinara, za lica čija visina penzije za avgust 2026. godine iznosi do 31.092,11 dinara;

2) 27.500,00 dinara, za lica čija visina penzije za avgust 2026. godine iznosi od 31.092,12 do 56.822,00 dinara;

3) 20.000,00 dinara, za lica čija visina penzije za avgust 2026. godine iznosi više od 56.822,00 dinara.

Jednokratna finansijska podrška za lica iz člana 2. stav 1. tačka 2) ovog zakona iznosi 25.000,00 dinara po detetu za koje se ostvaruje pravo na dečiji dodatak.

Jednokratna finansijska podrška za lica iz člana 2. stav 1. tačka 3) ovog zakona iznosi 25.000,00 dinara.

Jednokratna finansijska podrška za lica iz člana 2. stav 1. tačka 4) ovog zakona iznosi 25.000,00 dinara.

Jednokratna finansijska podrška za lica iz člana 2. stav 1. tačka 5) ovog zakona iznosi 10.000,00 dinara.

Član 4.

Ako lice kojem se isplaćuje jednokratna finansijska podrška ispunjava kriterijume da se rasporedi u više od jedne kategorije iz člana 2. stav 1 tač. 1)–5) ovog zakona, jednokratna finansijska podrška iz člana 3. ovog zakona isplaćuje se u visini koja je predviđena za onu kategoriju za koju je iznos jednokratne finansijske podrške najviši.

Ako lice kojem se isplaćuje jednokratna finansijska podrška ispunjava kriterijume da se rasporedi u više kategorija za koje je iznos jednokratne finansijske podrške isti, to lice se raspoređuje u odgovarajuću kategoriju prema sledećem redosledu:

- 1) korisnik dečijeg dodatka iz člana 2. stav 1. tačka 2) ovog zakona koji ostvaruje pravo na dečiji dodatak za jedno dete;
- 2) nosilac prava na novčanu socijalnu pomoć iz člana 2. stav 1. tačka 3) ovog zakona;
- 3) korisnik boračkog dodatka iz člana 2. stav 1. tačka 4) ovog zakona.

Član 5.

Jednokratnu finansijsku podršku iz člana 3. stav 2. ovog zakona isplaćuje Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje na isti način kao što se vrši isplata penzija, a sredstva se obezbeđuju finansijskim planom.

Sredstva iz stava 1. ovog člana obuhvataju isplatu jednokratne finansijske podrške i troškove za isplatu na kućnu adresu koji obuhvataju i troškove poštarine „Pošta Srbije” d.o.o. u visini utvrđenoj cenovnikom koji važi za penzije i novčane naknade po osnovu prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja koje se isplaćuju na kućne adrese korisnika prava.

Jednokratnu finansijsku podršku iz člana 3. st. 3–6. ovog zakona isplaćuje Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

Član 6.

Jednokratna novčana naknada je naknada koju Republika Srbija – Ministarstvo finansija preko Uprave za trezor isplaćuje, u skladu sa ovim zakonom, primaocu jednokratne novčane naknade iz člana 2. st. 2. i 3. ovog zakona u iznosu od 6.000,00 dinara.

Član 7.

Radi uplate jednokratne novčane naknade Ministarstvo finansija sačinjava i vodi Privremeni registar.

Privremeni registar iz stava 1. ovog člana sadrži sledeće podatke:

- 1) podatke koje podnosilac prijave dostavlja Ministarstvu finansija:
 - (1) jedinstveni matični broj građana,
 - (2) registarski broj važeće lične karte;

2) podatke o korisniku prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja koje ispunjava uslov iz člana 2. stav 2. tačka 2), koje Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje dostavlja Ministarstvu finansija, na dan stupanja na snagu ovog zakona:

- (1) ime i prezime,
- (2) jedinstveni matični broj građana ili lični broj,
- (3) način isplate penzija iz evidencije korisnika penzija;

3) podatke o korisniku novčane socijalne pomoći u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna zaštita koje ispunjava uslov iz člana 2. stav 2. tačka 2), koje Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja dostavlja Ministarstvu finansija, na dan stupanja na snagu ovog zakona:

- (1) ime i prezime,
- (2) jedinstveni matični broj građana,

(3) podatak da li je korisnik novčane socijalne pomoći nosilac prava na novčanu socijalnu pomoć;

4) podatke o licu u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija koje ispunjava uslov iz člana 2. stav 2. tačka 2), koje Ministarstvo pravde – Uprava za izvršenje krivičnih sankcija, osim korisnika penzije, dostavlja Ministarstvu finansija, na dan stupanja na snagu ovog zakona:

- (1) ime i prezime,
- (2) jedinstveni matični broj građana,

(3) matični broj lica u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija koji je dodeljen prilikom stupanja lica u zavod za izvršenje krivičnih sankcija,

(4) depozitni račun zavoda za izvršenje krivičnih sankcija na koji se uplaćuje jednokratna novčana naknada;

5) podatke o licu koje ima status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije koje Ministarstvo privrede dostavlja Ministarstvu finansija, na dan stupanja na snagu ovog zakona:

- (1) ime i prezime,
- (2) jedinstveni matični broj građana.

Podnosioci prijave i organi iz stava 2. ovog člana dužni su da dostavljaju tačne i potpune podatke Ministarstvu finansija.

Tačnost i potpunost podataka iz stava 2. tačka 1) podtač. (1) i (2), tačka 2) podtač. (1) i (2), tačka 3) podtač. (1) i (2), tačka 4) podtač. (1) i (2), tačka 5) podtač. (1) i (2) ovog člana Ministarstvo finansija proverava u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, a Ministarstvo unutrašnjih poslova podatke iz stava 2. tačka 1) podtač. (1) i (2), u slučaju kada su isti tačni i potpuni, dostavlja Ministarstvu finansija uz podatak o imenu i prezimenu.

Ministarstvo finansija u saradnji sa Ministarstvom državne uprave i lokalne samouprave proverava tačnost i potpunost podataka iz stava 4. ovog člana, odnosno da li su podaci o podnosiocu prijave ili licu iz člana 2. stav 3. ovog zakona upisani u matičnu knjigu umrlih, u roku od pet dana od dana podnošenja zahteva.

Podatke iz stava 4. ovog člana Ministarstvo finansija, radi provere tačnosti i potpunosti dostavlja elektronskim putem Ministarstvu unutrašnjih poslova preko Uprave za trezor.

Ministarstvo unutrašnjih poslova proverava, bez naknade, tačnost i potpunost podataka iz stava 4. ovog člana, u roku od pet dana od dana podnošenja zahteva za proveru njihove tačnosti i potpunosti.

Ministarstvo finansija podatke iz stava 2. ovog člana obrađuje u svrhu propisanu ovim zakonom i čuva i štiti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Član 8.

Prijava za uplatu jednokratne novčane naknade podnosi se u periodu od 7. do 21. septembra 2026. godine, u skladu sa ovim zakonom – elektronski preko portala Uprave za trezor.

Primalac jednokratne novčane naknade, u roku iz stava 1. ovog člana vrši proveru da li u evidenciji Ministarstva privrede ima status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije, elektronski preko portala Uprave za trezor.

Licima iz člana 2. stav 3. ovog zakona, jednokratna novčana naknada uplaćuje se bez podnošenja prijave iz stava 1. ovog člana.

Član 9.

„Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd dužna je da otvori poseban namenski račun za isplatu jednokratne finansijske podrške licima iz člana 2. stav 1. tačka 5) ovog zakona u roku od pet dana od dana podnošenja zahteva Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, pod uslovom da ta lica nemaju otvoren tekući račun ili poseban namenski račun kod „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd.

„Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd dužna je da otvori poseban namenski račun za isplatu jednokratne novčane naknade licima iz člana 2. stav 2. ovog zakona, korisniku prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, nosiocu prava na novčanu socijalnu pomoć i korisniku novčane socijalne pomoći iz člana 2. stav 3. ovog zakona u roku od pet dana od dana podnošenja zahteva Ministarstva finansija, pod uslovom da ta lica nemaju otvoren tekući ili poseban namenski račun kod „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd.

Pri otvaranju posebnog namenskog računa iz st. 1. i 2. ovog člana ne zaključuje se okvirni ugovor kojim se uređuju uslovi za otvaranje, vođenje i gašenje tog računa.

Podaci o posebnim namenskim računima iz st. 1. i 2. ovog člana ne dostavljaju se u jedinstveni registar tekućih i drugih računa pravnih i fizičkih lica koji vodi Narodna banka Srbije.

Za otvaranje i vođenje posebnih namenskih računa iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i za izvršenje platnih transakcija i pružanje drugih usluga u vezi s tim računima, „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd, Uprava za trezor i „Pošta Srbije” d.o.o. ne mogu naplatiti naknadu niti druge troškove.

Narodna banka Srbije ne naplaćuje Upravi za trezor naknade i druge troškove za prenos sredstava po osnovu uplate jednokratne novčane naknade u platnim sistemima čiji je operator.

Narodna banka Srbije neće naplaćivati naknade i druge troškove za podizanje gotovine po osnovu uplate jednokratne novčane naknade.

„Pošta Srbije” d.o.o. ne može naplatiti od „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd i Uprave za trezor naknadu, proviziju ili druge troškove

za izvršene usluge isplate novčanih sredstava u skladu sa ovim zakonom, bez obzira na vrstu računa sa kojeg se isplata vrši.

Nakon što „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd u celini isplati iznos jednokratne finansijske podrške i jednokratne novčane naknade sa posebnog namenskog računa ili nakon što lice iz člana 2. stav 1. tačka 5), odnosno lice iz člana 2. st. 2. i 3. ovog zakona na drugi način raspolaže sredstvima uplaćene jednokratne finansijske podrške ili jednokratne novčane naknade u celini (npr. prenos na drugi račun), „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd ima pravo da ugasi taj račun.

„Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd je dužna da ugasi poseban namenski račun iz st. 1. i 2. ovog člana po isteku godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja je dužno da obavesti lice iz člana 2. stav 1. tačka 5) ovog zakona da je na njegov poseban namenski račun koji se vodi kod „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd, izvršena uplata iz člana 3. ovog zakona.

U slučaju da se uplata vrši na tekući račun, „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd je dužna da u skladu sa ugovorenim načinom komunikacije sa klijentom (npr. dopisom, imejlom, SMS-om, ili u aplikaciji elektronskog bankarstva) obavesti svog klijenta, da je na njegov tekući račun u banci izvršena uplata u skladu sa ovim zakonom.

Član 10.

Ministarstvo finansija isplaćuje primaocu jednokratne novčane naknade iz člana 2. stav 2. ovog zakona, korisniku prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, nosiocu prava na novčanu socijalnu pomoć i korisniku novčane socijalne pomoći iz člana 2. stav 3. ovog zakona koji ispunjavaju uslove za uplatu jednokratne novčane naknade, iznos od 6.000,00 dinara prenosom sredstava sa posebnog namenskog računa koji je otvoren za tu namenu kod Uprave za trezor na tekući, odnosno posebni namenski račun primaoca jednokratne novčane naknade, korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i korisnika novčane socijalne pomoći koji se vodi kod „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd.

Ministarstvo finansija isplaćuje licu u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, a koje ispunjava uslove za uplatu jednokratne novčane naknade iz člana 2. stav 3. ovog zakona, iznos od 6.000,00 dinara prenosom sredstava sa posebnog namenskog računa koji je otvoren za tu namenu kod Uprave za trezor na depozitni račun zavoda za izvršenje krivičnih sankcija u kojem se nad licem kome se uplaćuje jednokratna novčana naknada sprovodi mera pritvora, kazna zatvora ili druga krivična sankcija u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje krivičnih sankcija.

Reklamaciju povodom isplate jednokratne novčane naknade primalac jednokratne novčane naknade iz člana 2. st. 2. i 3. ovog zakona podnosi u skladu sa ovim zakonom – elektronski preko portala Uprave za trezor.

Član 11.

Isplata jednokratne finansijske podrške i jednokratne novčane naknade započinje u septembru 2026. godine.

Član 12.

Način prijave za dobijanje jednokratne novčane naknade iz člana 6. ovog zakona, kao i način isplate sredstava i podnošenja reklamacija iz člana 10. ovog zakona bliže uređuje ministar nadležan za poslove finansija.

Član 13.

Jednokratna finansijska podrška i jednokratna novčana naknada ne mogu biti predmet izvršenja u smislu zakona kojim se uređuju izvršenje i obezbeđenje.

Član 14.

Iznos isplaćene jednokratne finansijske podrške smatra se konačnim.

Član 15.

Podaci iz Privremenog registra brišu se po isteku godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 16.

Za sprovođenje ovog zakona u delu koji se odnosi na isplatu jednokratne finansijske podrške nadležni su Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, a u delu koji se odnosi na isplatu jednokratne novčane naknade, nadležno je Ministarstvo finansija.

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje dužni su da zaključe Protokol o saradnji i razmeni podataka najkasnije u roku od tri dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministarstvo privrede, Ministarstvo finansija i Uprava za trezor pristupiće zaključivanju Protokola o saradnji i razmeni podataka u cilju provere iz člana 7. stav 1. tačka 5) ovog zakona, najkasnije u roku od tri dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 17.

Podzakonski akt iz člana 12. ovog zakona doneće se u roku od sedam dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 18.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI, ODNOSNO PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. tač. 6. 8. i 10. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, pored ostalog, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, bankarski i devizni sistem, obezbeđuje sistem u oblasti socijalnog osiguranja i drugih oblika socijalne sigurnosti, druge ekonomske i socijalne odnose od opšteg interesa, kao i sistem u oblasti socijalne zaštite, boračke i invalidske zaštite.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Tokom prethodnog perioda došlo je do značajnih poremećaja na globalnom i domaćem tržištu energenata i sirovina, što je uzrokovalo snažne inflatorne pritiske i lančani rast cena osnovnih životnih namirnica, proizvoda i usluga. Ovaj iznenadni skok troškova života najteže pogađa socijalno osetljive kategorije stanovništva sa fiksnim i niskim primanjima, ali je istovremeno umanjio realnu kupovnu moć svih punoletnih građana u Republici Srbiji.

Postojeći zakonski okviri u oblastima socijalne zaštite, penzijskog osiguranja, finansijske podrške porodici i boračko - invalidske zaštite imaju unapred definisane, redovne mehanizme i indekse usklađivanja primanja. Međutim, ti redovni sistemi nisu projektovani da reaguju trenutno i interventno na iznenadne ekonomske šokove. Zbog toga je uočena jasna potreba za donošenjem posebnog zakonskog rešenja (*lex specialis*) koje će stvoriti *ad hoc* pravni i finansijski okvir za adekvatno delovanje države kroz istovremeno pružanje jednokratne finansijske podrške određenim kategorijama stanovništva i jednokratne novčane naknade svim punoletnim građanima, sa izuzetkom onih građana koji imaju status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije („Službeni glasnik RS”, br. 123/07, 30/10, 115/14, 112/15 i 19/25) i koji pravo na novčanu naknadu ostvaruju iz sredstava Akcionarskog fonda prema odredbama tog zakona. Sa druge strane, prepoznajući potrebu za potpunim obuhvatom stanovništva, ovaj zakon eksplicitno uvodi pravo na jednokratnu novčanu naknadu za sva ona lica koja iz bilo kog razloga nisu stekla status nosioca prava u smislu propisa o besplatnim akcijama.

S obzirom na to da pomenuta lica ne ostvaruju primanja iz sredstava Akcionarskog fonda, javila se jasna pravna i socijalna praznina koja ih ostavlja izvan domašaja postojećih sistema podrške. Uključivanjem ove kategorije građana u obuhvat ovog zakona, država obezbeđuje da ekonomsku pomoć prime upravo oni pojedinci koji do sada nisu bili obuhvaćeni nijednim posebnim vidom novčanih davanja. Na ovaj način se otklanja rizik od nejednakog tretmana i garantuje se da nijedan punoletni građanin ne bude izostavljen iz ovog *ad hoc* sistema finansijske podrške.

Primarni problem koji se ovim zakonom rešava jeste očuvanje životnog standarda građana i makroekonomska stabilnost na domaćem tržištu. Donošenjem ovog zakona ostvaruje se direktna zaštita najugroženijih kategorija stanovništva,

podizanje kupovne moći svih punoletnih građana, kao i racionalizacija javnih rashoda i fiskalna održivost.

U cilju potpune transparentnosti i fiskalne kontrole, ovim zakonom se uspostavlja jasna distinkcija u pogledu izvora finansiranja za različite kategorije korisnika. Finansijska sredstva za isplatu jednokratne novčane naknade svim punoletnim građanima Republike Srbije, koji ispunjavaju uslove iz ovog zakona, obezbeđuju se direktno iz budžeta Republike Srbije, u okviru pozicija planiranih za ove namene. Ovakav pristup omogućava da se opšta mera podrške stanovništvu sprovede efikasno i centralizovano, preko Uprave za trezor, bez opterećivanja namenskih fondova koji imaju druge zakonske projekcije.

Sa druge strane, za građane koji imaju status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije, predviđen je specifičan model realizacije. Isplata novčane naknade za ovu kategoriju lica vršiće se isključivo iz sredstava Akcionarskog fonda Republike Srbije, u skladu sa njegovim raspoloživim likvidnim sredstvima i zakonskim odredbama koje uređuju njegovo poslovanje. Na ovaj način se postiže potpuna fiskalna održivost mere i istovremeno rasterećuje redovni republički budžet, čime se u praksi sprovodi princip efikasnog upravljanja javnim rashodima.

Imajući u vidu navedeno, predlaže se donošenje ovog zakona.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona uređuje se predmet zakona, odnosno uređuju se uslovi za isplatu jednokratne finansijske podrške radi ublažavanja posledica energetske krize i rasta troškova života pojedinim kategorijama stanovništva (u daljem tekstu: jednokratna finansijska podrška), visina, način i postupak za isplatu jednokratne finansijske podrške i jednokratne novčane naknade radi ublažavanja posledica energetske krize i rasta troškova života pojedinim kategorijama stanovništva (u daljem tekstu: jednokratna novčana naknada), kategorije stanovništva kojima se isplaćuju jednokratna finansijska podrška i jednokratna novčana naknada, sačinjavanje i vođenje Privremenog registra lica kojima se isplaćuje jednokratna novčana naknada, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava na ovu podršku.

Članom 2. Predloga zakona određuju se kategorije stanovništva koje imaju pravo na jednokratnu finansijsku podršku i jednokratnu novčanu naknadu. Pravo na jednokratnu finansijsku podršku imaju sledeće kategorije stanovništva: korisnici prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, korisnici novčane socijalne pomoći, korisnici dečijeg dodatka, korisnici boračkog dodatka i borci. Pravo na jednokratnu novčanu naknadu imaju punoletni državljani Republike Srbije, koji imaju prebivalište na teritoriji Republike Srbije, koji nemaju status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije i koji se prijave za ovu podršku. Izuzetno, korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, korisnicima novčane socijalne pomoći i licima u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija koja ispunjavaju uslove iz člana 2. stav 2. tač. 1)-5) ovog zakona jednokratna novčana naknada isplaćuje se bez podnošenja prijave za isplatu jednokratne novčane naknade.

Članom 3. Predloga zakona definiše se jednokratna finansijska podrška i njena visina za pojedine kategorije stanovništva. Za korisnike penzija iznos podrške je diferenciran u zavisnosti od visine penzije, dok je za ostale kategorije propisan fiksni iznos podrške.

Članom 4. Predloga zakona uređuje se pravilo da će lice koje ispunjava kriterijume za ostvarivanje prava na jednokratnu finansijsku podršku po više osnova, ostvariti pravo na jednokratnu finansijsku podršku po onom osnovu koji je za njega povoljniji, a ukoliko lice ispunjava kriterijume da se rasporedi u više kategorija za koje je iznos jednokratne finansijske podrške isti, to lice se raspoređuje u odgovarajuću kategoriju prema datom redosledu.

Član 5. Predloga zakona propisuje da jednokratnu finansijsku podršku korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja isplaćuje Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje i način isplate, dok jednokratnu finansijsku podršku korisnicima dečijeg dodatka, korisnicima novčane socijalne pomoći, korisnicima boračkog dodatka i borcima isplaćuje Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

Članom 6. Predloga zakona definiše se jednokratna novčana naknada i njena visina.

Članom 7. Predloga zakona uređuje se sadržina Privremenog registra koje sačinjava i vodi Ministarstvo finansija. Istim članom se uređuje i razmena podataka između različitih organa, u cilju sačinjavanja Privremenog registra.

Član 8. Predloga zakona uređuje vreme i način prijave za uplatu jednokratne novčane naknade, kao i period u kojem se prijava vrši. Takođe ovaj član definiše da primalac jednokratne novčane naknade, u roku iz stava 1. ovog člana vrši proveru da li ima status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije, elektronski preko portala Uprave za trezor. Trećim stavom ovog člana je propisano da se korisniku prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, korisniku novčane socijalne pomoći i licu u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija jednokratna novčana naknada uplaćuje se bez podnošenja prijave.

Član 9. Predloga zakona reguliše otvaranje i vođenje posebnog namenskog računa u „Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd za uplatu jednokratne finansijske podrške borcima i primaocima jednokratne novčane naknade koji nemaju tekuće račune u toj banci.

Članom 10. Predloga zakona uređuje se način isplate jednokratne novčane naknade i reklamacije koje građani mogu da izjave.

Članom 11. Predloga zakona propisuje kada započinje isplata jednokratne finansijske podrške i jednokratne novčane naknade.

Član 12. Predloga zakona propisuje da će ministar finansija doneti poseban podzakonski akt radi preciziranja načina prijave za dobijanje jednokratne novčane naknade kao i načina isplate sredstava i podnošenja reklamacija.

Članom 13. Predloga zakona je propisano da jednokratna finansijska podrška i jednokratna novčana naknada ne mogu biti predmet izvršenja u smislu zakona kojim se uređuju izvršenje i obezbeđenje.

Član 14. Predloga zakona navodi da se iznos isplaćene jednokratne finansijske podrške smatra konačnim.

Članom 15. propisano je da se podaci iz Privremenog registra brišu po isteku godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 16. Predloga zakona uređuje nadležnost za sprovođenje ovog zakona.

Član 17. Predloga zakona propisuje da će se podzakonski akt iz člana 12. ovog zakona doneti u roku od sedam dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 18. uređuje da ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za sprovođenje ovog zakona obezbeđena su u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA PROPISA

Članom 37. Zakona o planskom sistemu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 30/18) propisano je da je nadležni predlagač koji je organ državne uprave dužan da, u okviru predloga dokumenta javne politike koji dostavlja Vladi na usvajanje, dostavi nalaze sprovedene analize efekata dokumenta javne politike, kao i mišljenje organa državne uprave nadležnog za koordinaciju javnih politika o potpunosti i kvalitetu sprovedene analize efekata, u rokovima utvrđenim Poslovnikom Vlade.

Članom 41. stav 3. da se na organe državne uprave shodno primenjuje član 37. tog zakona u pogledu kontrole sprovođenja analize efekata propisa pre njihovog usvajanja od strane Vlade, za sve zakone i druge propise kojima se bitno menja način ostvarivanja prava, obaveza i pravnih interesa fizičkih i pravnih lica.

1. Sagledavanje postojećeg stanja.

1) Prikazati postojeće stanje u predmetnoj oblasti u skladu sa važećim pravnim okvirom.

Da li se u predmetnoj oblasti primenjuje propis ili predmetna oblast nije bila uređena propisom? Prikazati postignuti učinak primene važećeg propisa, i proceniti

da li je postignuti učinak primene važećeg propisa u skladu sa ciljem koji je određen kad je propis donet, tj. prikazati koja odstupanja su primećena od ciljne vrednosti pokazatelja učinka. Prikazati da li se rešenja važećeg propisa primenjuju u potpunosti i u skladu sa rokovima propisanim u važećem propisu. Prikazati dostupne informacije i vrednosti drugih pokazatelja koji se prate u oblasti ukoliko predmetna oblast nije uređena propisom.

Tokom prethodnog perioda došlo je do značajnih poremećaja na globalnom i domaćem tržištu energenata i sirovina, što je uzrokovalo snažne inflatorne pritiske i lančani rast cena osnovnih životnih namirnica, proizvoda i usluga. Ovaj iznenadni skok troškova života najteže pogađa socijalno osetljive kategorije stanovništva sa fiksnim i niskim primanjima, ali je istovremeno umanjio realnu kupovnu moć svih punoletnih građana u Republici Srbiji.

Evropa je tokom 2022. godine bila suočena sa izraženom energetsom krizom, praćenom rekordnim rastom cena električne energije i prirodnog gasa, što je neposredno uticalo na rast troškova života. Prema podacima Eurostata, godišnja inflacija u Evropskoj uniji dostigla je 9,2%, dok su cene stanovanja i energenata porasle za 18%, a cene hrane za 11,9%. Iako su se cene energenata tokom 2023. godine delimično stabilizovale, one su ostale znatno iznad nivoa pre krize, što ukazuje na dugoročne ekonomske posledice energetske krize.

Republika Srbija je, kao i većina evropskih država, tokom 2022. i 2023. godine bila izložena posledicama globalne energetske krize i izraženom rastu troškova života. Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, prosečna godišnja inflacija iznosila je 11,9% u 2022. godini i 12,1% u 2023. godini, dok su najznačajnija poskupljenja zabeležena u kategorijama hrane, stanovanja i energenata. Navedene okolnosti ukazuju na značajan rast životnih troškova stanovništva i povećane troškove realizacije investicionih i infrastrukturnih projekata.

2) Da li je uočen problem u oblasti i na koju ciljnu grupu se odnosi? Predstaviti uzroke i posledice problema?

Na osnovu prikaza postojećeg stanja opisati problem koji je potrebno rešiti i oceniti opasnost i razmere problema. Odrediti ciljnu grupu na koje problem direktno ili indirektno utiče (npr. privredni subjekti u određenoj delatnosti, ugrožene društvene grupe, organe, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja, itd.) i opisati taj uticaj. Odrediti uzroke nastanka problema i njegove posledice.

Građani Republike Srbije su se u prethodnom periodu suočili sa značajnim rastom troškova života, koji je pre svega posledica globalne energetske krize, poremećaja na međunarodnim tržištima energenata i sirovina, kao i povećane inflacije. Navedene okolnosti dovele su do rasta cena električne energije, prirodnog gasa i drugih energenata, što se posredno odrazilo i na povećanje cena hrane, prevoza, komunalnih usluga i drugih dobara i usluga od značaja za svakodnevni život građana.

2. Utvrđivanje cilja.

1) Koji cilj je potrebno postići?

Cilj treba da bude definisan prema željenim efektima koje je potrebno postići u predmetnoj oblasti u odnosu na ciljnu grupu ili na životnu sredinu, imajući u vidu uočeni problem koji je potrebno rešiti, kao i uzroke i posledice tog problema ili promenu koju je potrebno postići. Cilj treba da bude precizan, merljiv, društveno prihvatljiv, ostvariv i vremenski određen (tj. da sadrži rok za postizanje).

Cilj donošenja ovog zakona je da se stvori *ad hoc* pravni i finansijski okvir za adekvatno delovanje države kroz istovremeno pružanje jednokratne finansijske podrške određenim kategorijama stanovništva i jednokratne novčane naknade svim punoletnim građanima, sa izuzetkom onih građana koji imaju status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije („Službeni glasnik RS”, br.123/07, 30/10, 115/14, 112/15 i 19/25) i koji pravo na novčanu naknadu ostvaruju iz sredstava Akcionarskog fonda prema odredbama tog zakona. Sa druge strane, prepoznajući potrebu za potpunim obuhvatom stanovništva, ovaj zakon eksplicitno uvodi pravo na jednokratnu novčanu naknadu za sva ona lica koja iz bilo kog razloga nisu stekla status nosioca prava u smislu propisa o besplatnim akcijama.

3) Na osnovu kog pokazatelja učinka se utvrđuje da li je došlo do postizanja cilja?

Odrediti merljiv pokazatelj učinka na osnovu kog se prati stepen postizanja cilja i njegovu početnu i ciljnu vrednost. Ukoliko nije moguće odrediti kvantitativni pokazatelj učinka, potrebno je navesti razloge zbog kojih to nije moguće i odrediti kvalitativni pokazatelj učinka.

Pouzdati merljiv pokazatelj učinka biće broj građana kojima je isplaćena jednokratna novčana podrška, kao i broj građana koji se prijave za isplatu jednokratne novčane naknade. Kako u okviru kategorija stanovništva koje su ovim propisom određene kao primaoci podrške, odnosno naknade ima razlika u smanjenju kupovne moći i životnog standarda, nije unapred moguće kvantitativno odrediti u kojoj će tačno meri predloženi propis isplaćena sredstva ublažiti posledice energetske krize za svakog obuhvaćenog građanina.

4) Definirati izvor provere i rokove za prikupljanje podataka za praćenje primene propisa.

Na koji način, iz kojih izvora provere i u kojim rokovima će se prikupljati podaci na osnovu kojih će se pratiti primena propisa (dostizanje ciljne vrednosti pokazatelja, potpunost primene rešenja propisa u skladu sa planiranim rokovima, itd.)? Koja organizaciona jedinica u okviru organa će biti zadužena za praćenje primene propisa?

Podatke o licima koja će primiti jednokratnu finansijsku podršku pripremaju Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, koji vrše isplatu te novčane pomoći.

Za isplatu jednokratne novčane naknade, Ministarstvo finansija, sačinjava i vodi Privremeni registar. Radi sačinjavanja Privremenog registra, Ministarstvu finansija podatke o korisniku penzije dostavlja Republički fond za penzijsko i

invalidsko osiguranje, podatke o primaocu novčane socijalne pomoći dostavlja Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, podatke o licu u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, osim korisnika penzije, dostavlja Ministarstvo pravde – Uprava za izvršenje krivičnih sankcija, u skladu sa Zakonom, dok podatke o licu koje ima status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije dostavlja Ministarstvo privrede. Takođe, Privremeni registar će sadržati i podatke o punoletnim državljanima Republike Srbije koji se prijave za dobijanje jednokratne novčane naknade, koje podatke Ministarstvo finansija proverava sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i Ministarstvom državne uprave i lokalne samouprave.

3. Identifikovanje opcija.

3) Koje su ključne promene koje se propisom predlažu radi postizanja cilja?

Opisati predložena rešenja propisa kojima se menjaju prava i obaveze fizičkih i pravnih lica, način njihovog ostvarivanja, kao nadležnosti i način vršenja nadležnosti od strane organa javne uprave (npr. izmena uslova za izlazak na tržište, izmena prava i obaveza i/ili izmena kriterijuma za ostvarivanje prava ili ispunjenje obaveza za građane i/ili privredu, uvođenje ili izmena registra, izmena nadležnosti, formiranje nove nadležne institucije/ukidanje ili spajanje postojećih institucija, itd.).

Zakonom se uređuju se uslovi, visina, način i postupak za isplatu jednokratne finansijske podrške i jednokratne novčane naknade, kategorije stanovništva kojima se isplaćuju jednokratna finansijska podrška i jednokratna novčana naknada, sačinjavanje i vođenje Privremenog registra lica kojima se isplaćuje jednokratna novčana naknada, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava na ovu podršku.

Pravo na jednokratnu finansijsku podršku imaju sledeće kategorije stanovništva: korisnici prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, korisnici novčane socijalne pomoći, korisnici dečijeg dodatka, korisnici boračkog dodatka i borci. Pravo na jednokratnu novčanu naknadu imaju punoletni državljani Republike Srbije, koji imaju prebivalište na teritoriji Republike Srbije, koji nemaju status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije i koji se prijave za dobijanje jednokratne novčane naknade, s tim da se jednokratna novčana naknada isplaćuje bez prijave korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, korisnicima novčane socijalne pomoći i licima u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, ukoliko ispunjavaju uslove iz člana 2. stav 2. tač. 1)-4) zakona.

Korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja finansijska podrška isplaćuje se u iznosu od 35.000,00 dinara, za lica čija visina penzije za avgust 2026. godine iznosi do 31.092,11 dinara, 27.500,00 dinara, za lica čija visina penzije za avgust 2026. godine iznosi od 31.092,12 do 56.851,00 dinara, 20.000,00 dinara, za lica čija visina penzije za avgust 2026. godine iznosi više od 56.851,00 dinara.

Finansijska podrška za korisnike dečijeg dodatka iznosi 25.000,00 dinara po detetu, dok za korisnike novčane socijalne pomoći i korisnike boračkog dodatka iznosi 25.000,00 dinara, a za borce 10.000,00 dinara.

Visina jednokratne novčane naknade iznosi 6.000,00 dinara.

5. Analiza efekata na društvo.

4) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na dostupnost, kvalitet i cene roba i usluga od značaja za životni standard stanovništva?

Opisati predložena rešenja propisa kojima se direktno ili indirektno utiču na dostupnost, kvalitet i cene roba i usluga od značaja za životni standard stanovništva (kao što su hrana, pijaća voda, stanovanje, energija itd.). Odrediti proizvode i usluge i opisati uticaj.

Za isplatu finansijske podrške izabrane su najugroženije kategorije stanovništva poput korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, korisnika novčane socijalne pomoći, korisnika dečijeg dodatka, korisnika boračkog dodatka i boraca, dok se isplatom jednokratne novčane naknade obezbeđuje opšta mera podrške stanovništvu, s tim da građani koji imaju status nosioca prava u skladu sa Zakonom o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije, ostvaruju pravo na isplatu novčane naknade isključivo iz sredstava Akcionarskog fonda Republike Srbije, u skladu sa njegovim raspoloživim likvidnim sredstvima i zakonskim odredbama koje uređuju ovo poslovanje. Na ovaj način se postiže potpuna fiskalna održivost mere i istovremeno rasterećuje redovni republički budžet, čime se u praksi sprovodi princip efikasnog upravljanja javnim rashodima.

7. Analiza upravljačkih efekata.

1) Koje aktivnosti je potrebno sprovesti i u kojim rokovima kako bi se omogućila primena propisa? Koja organizaciona jedinica unutar organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja, je odgovorna za sprovođenje ovih aktivnosti?

Potrebno je precizno navesti konkretne regulatorne (donošenje podzakonskih i opštih akata, usklađivanje drugih propisa sa propisom koji se predlaže) i neregulatorne aktivnosti (informativno edukativne kampanje, obuke zaposlenih za primenu novih propisa, tehničko tehnološke i organizacione promene, itd.) koje je potrebno preduzeti kako bi se omogućila primena propisa, kao i rok za njihovo sprovođenje. Navesti organ, odnosno organizaciju koja vrši javna ovlašćenja i unutrašnju organizacionu jedinicu koja je odgovorna za sprovođenje aktivnosti. Navesti na koji način će se uspostaviti međuinstitucionalna saradnja između organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja nadležnih za primenu propisa.

Za sprovođenje ovog zakona u delu koji se odnosi na isplatu finansijske podrške nadležni su Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, a u delu koji se odnosi na isplatu jednokratne novčane naknade, nadležno je Ministarstvo finansija.

Način prijave za dobijanje jednokratne novčane naknade, način isplate jednokratne novčane naknade i podnošenja reklamacija urediće se pravilnikom koji donosi ministar finansija.

Prijava za uplatu jednokratne novčane naknade podnosi se u periodu od 07. septembra do 21. septembra 2026. godine.

Sa isplatom obe podrške započinje se u septembru 2026. godine.

„Banka Poštanska štedionica” akcionarsko društvo, Beograd je dužna da otvori poseban namenski račun za isplatu finansijske podrške borcima i jednokratne novčane naknade svim primaocima jednokratne novčane naknade koji nemaju otvoren tekući račun kod te banke, u roku od 5 dana od dana podnošenja zahteva nadležnog ministarstva.

2) Odrediti kapacitete organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja koji je potrebno angažovati za primenu propisa. Da li su kapaciteti dovoljni za primenu propisa?

Odrediti organizacionu celinu u okviru organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja koja će vršiti nadležnosti definisane propisom. Prikazati ljudske i materijalne (oprema, prostor, softver, itd.) kapacitete koje je potrebno da ova organizaciona celina angažuje. Proceniti postojeće i navesti da li je potrebno obezbediti dodatne kapacitete i način na koji će se ti kapaciteti obezbediti.

Nadležni organi, institucije i banka navedena u propisu imaju kapacitete da sprovedu mere podrške po ovom zakonu.

8. Analiza finansijskih efekata.

1) Koliko iznose javni rashodi primene propisa i iz kojih izvora finansiranja će se obezbediti sredstva?

Opisati predložena rešenja propisa koja direktno ili indirektno utiču na povećanje javnih rashoda. Navesti procenjen iznos troškova koje će snositi organi, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja za primenu propisa. Navesti izvore finansiranja iz kojih će se obezbeđivati potrebna sredstva (budžet Republike Srbije, zaduživanje, donatorska sredstva, budžet autonomne pokrajine, budžet jedinice lokalne samouprave, budžet javne ustanove, itd.) i iznose koji će se obezbediti iz svakog izvora finansiranja.

Sredstva za isplatu finansijske podrške i jednokratne novčane naknade se obezbeđuju u budžetu Republike Srbije.

9. Analiza rizika.

1) Navesti ključne rizike za primenu propisa. Koje mere će biti preduzete kako bi se smanjila verovatnoća nastanka rizičnih događaja, odnosno umanjili njihovi efekti koje mere će biti preduzete ukoliko se rizik ostvari?

Odrediti rizik za primenu propisa (npr. podrška ciljnih grupa i zainteresovanih strana, neadekvatni rokovi za sprovođenje aktivnosti koje prethode primeni propisa, široka diskreciona ovlašćenja i neujednačenost u pristupu primeni propisa, nepostojanje dovoljnih kapaciteta za primenu, itd.) koji može imati značajne posledice na primenu propisa. Prikazati posledice na primenu propisa ukoliko se rizični događaj ostvari. Opisati mere koje će biti preduzete kako bi se smanjila

verovatnoća rizičnog događaja ili meru koja će biti preduzeta ukoliko se rizik ostvari, a sve u cilju uspešne primene propisa.

Ne postoji rizik da predloženi propis ne bude sproveden, s obzirom na to da će biti korišćeni oprobani administrativni kapaciteti organa i organizacija Republike Srbije.

VI. RAZLOZI ZA STUPANJE ZAKONA NA SNAGU PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” iz razloga što za to postoje naročito opravdani razlozi u skladu sa članom 196. stav 4. Ustava Republike Srbije, a koji se ogledaju u tome da je neophodno sprečiti štetne posledice značajnih poremećaja na globalnom i domaćem tržištu energenata i sirovina, što je uzrokovalo snažne inflatorne pritiske i lančani rast cena osnovnih životnih namirnica, proizvoda i usluga, a u težnji da se očuva životni standard građana i makroekonomska stabilnost na domaćem tržištu.

VII. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, br. 20/12 – prečišćen tekst) kojim je propisano da se zakon može doneti po hitnom postupku ako se njime uređuju pitanja i odnosi koji su nastali usled nepredviđenih okolnosti, a nedonošenje zakona po hitnom postupku moglo bi da prouzrokuje štetne posledice po život i zdravlje ljudi, bezbednost zemlje ili rad organa i organizacija, kao i ako je to potrebno radi ispunjavanja međunarodnih obaveza i usklađivanja propisa sa evropskim zakonodavstvom.

Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku proizlaze iz činjenice da su neočekivani tržišni poremećaji, nagli rast troškova života i aktuelna energetska kriza doveli do nepredviđenog finansijskog pritiska na budžet najugroženijih kategorija građana, ali su istovremeno umanjili realnu kupovnu moć svih punoletnih građana u Republici Srbiji. Kako se ovakav razvoj događaja nije mogao predvideti u redovnom postupku usvajanja i planiranja javnih politika, usvajanje ovog zakona po hitnom postupku predstavlja jedini način za blagovremeno otklanjanje štetnih posledica.

Nedonošenje ovog zakona po hitnom postupku prouzrokovalo bi nepopravljive štetne posledice po materijalni položaj, egzistenciju i životni standard građana. Uvažavanje redovne zakonodavne procedure uslovilo bi odlaganje isplate novčanih sredstava, čime bi se u potpunosti neutralisali efekti i svrha planirane intervencije države.

Iz navedenih razloga neophodno je da ovaj zakon bude donet po hitnom postupku, kako bi se odmah započelo sa isplatom novčanih sredstava.

IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

**1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa – Vlada
Obrađivač - Ministarstvo finansija**

2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O UBLAŽAVANJU POSLEDICA ENERGETSKE KRIZE I
RASTA TROŠKOVA ŽIVOTA POJEDINIM KATEGORIJAMA STANOVNIŠTVA
KROZ JEDNOKRATNU FINANSIJSKU PODRŠKU I JEDNOKRATNU NOVČANU
NAKNADU

DRAFT LAW ON ALLEVIATING THE CONSEQUENCES OF THE ENERGY CRISIS
AND RISING COSTS OF LIVING FOR CERTAIN CATEGORIES THROUGH ONE-
TIME FINANCIAL SUPPORT AND ONE-TIME MONETARY COMPENSATION

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa

/

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma

/

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

/

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

Ne postoji veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima.

/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

/

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti

propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

/